

Първият български Център за върхови постижения в растителната системна биология представи уникален за Европа научен комплекс

Автор(и): Център по растителна системна биология и биотехнология (ЦРСББ) , Пловдив

Дата: 14.10.2023 Брой: 10/2023

На 13 Октомври 2023 г. се състоя официалната церемония по откриване на новопостроения научен комплекс на Център по растителна системна биология и биотехнология (ЦРСББ) в Пловдив.

Лентата пред модерния научен кампус срязаха акад. Николай Денков, министър-председател на Република България, проф. д-р Галин Цокков, министър на образованието и науката, г-н Бойко Благоев, ръководител на Представителството на Европейската комисия в България, г-н Иван Попов, заместник изпълнителен директор на ИА “Програма за образование”, г-н Стефан Стоянов, заместник-кмет на Община Пловдив, заедно с ръководителите на проекта ПлантаСИСТ от партньорските организации в консорциума - проф. д-р Цанко Гечев, директор на ЦРСББ и координатор на проекта, доц. д-р Димитрина Костова (ръководител на отдел “Селекция и зеленчукови култури”), проф. д-р Милен Георгиев, ръководител на отдел “Растителна клетъчна биотехнология” в ЦРСББ и проф. д-р Бернд Мюлер-Робер от университета в Потсдам, който оглавява отдел “Развитие на растенията” в ЦРСББ.

На церемонията присъстваха също партньори на ЦРСББ от индустрията, ръководители на академични институти в България и чужбина, както и журналисти.

“Помня първата си среща с проф. Цанко Гечев преди девет години, когато той дойде при мен в ролята ми на министър на образованието и науката, за да представи своята идея в България да се създаде Център за върхови постижения в областта на растителната системна биология и биотехнология. Още тогава видях, че зад тази идея стоеше един изключително добре подготвен план за развитие със срокове, източници на финансиране, партньорства с научни организации от България и чужбина. Благодарение на този план, както и на подкрепата на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, Европейската комисия, българското правителство и Община Пловдив за реализиране на проекта ПлантаСИСТ, днес имаме удоволствието да се намираме в един високотехнологичен изследователски център, който е еквивалентен на най-престижните научни институти в световен мащаб.” С тези думи министър-председателят акад. Николай Денков поздрави присъстващите на официалната церемония за представяне на научния комплекс на ЦРСББ.

"Намираме се в един прекрасен европейски институт, който е гордост за Пловдив и България. Пътят, който изминахме, за да стигнем до тук, бе много дълъг и труден. Резултатът може само да ни радва - международен институт на световно ниво, който дава възможност на много млади хора да развиват научна кариера в България. Институт, който е връзка между науката и бизнеса. Институт, който прилага фундаменталните научни открития в конкретни приложни изследвания и иновации в полза на нашето общество. Надяваме се ЦРСББ да се утвърди като водеща научна организация в Европа и да помогне не само за научното, но и за социално-икономическото развитие на региона", заяви директорът на ЦРСББ и ръководител на проекта "ПлантаСИСТ" проф. д-р Цанко Гечев.

Център по растителна системна биология и биотехнология в България – наука на световно ниво

Център по растителна системна биология и биотехнология (ЦРСББ)

ЦРСББ е първият в България Център за върхови постижения в областта на растителната системна биология и биотехнология. Построен е за по-малко от две години в рамките на проект "ПлантаСИСТ", който през 2017 г. е единственият български научен проект, одобрен за европейско финансиране с цел създаване на Център за върхови научни постижения в областта на растителната системна биология.

Към момента ЦРСББ е привлякъл висококвалифициран научен екип от близо 30 изследователи от България и чужбина. Само за последната една година научният екип на Центъра е публикувал над 60 статии със среден и висок импакт фактор, а от началото на проекта до днес общият брой на научните публикации възлиза на над 300 статии в международни специализирани издания. ЦРСББ е спечелил и работи с партньори от цял свят по 20 научно-изследователски проекта с общ размер на финансиране от 130 млн. евро, от които 68 млн. лева ще бъдат реализирани от Центъра.

Построяването на комплекса е осъществено с финансиране от Европейската комисия по Програма "Хоризонт 2020", в рамките на финансовия инструмент "Teaming" и от Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" чрез Европейски фонд за регионално развитие.

Финансирането от ЕК възлиза на 14 940 000,00 евро. Отпуснатите средства обезпечават административните разходи на Центъра до края на проекта (28.02.2025 г.), както и набирането на висококвалифицирани учени от България и чужбина, които да работят в ЦРСББ по международни научни проекти. Отпуснатото финансиране от ОП "Наука и образование за интелигентен растеж" възлиза на 15 337 750,68 евро, с които се реализирани проектирането и строежът на сградата, както и технологично оборудване от най-висок клас, което в голяма степен е без еквивалент в Източна Европа.

Сградата на научния център е построена на обща площ от 23 дка на терен, предоставен с право за строеж от Община Пловдив. Комплексът разполага с 2 оранжерии с обща площ от 4 000 кв.м., като всяка се състои от 12 секции с индивидуална климатизация, 6 научни лаборатории, 8 климатични стаи и 20 специализирани помещения с апаратура. Има и административен корпус, който разполага с 26 офис помещения и конферентна зала за 15 души. Изградена е голяма амфитеатрална зала с 300 места за конференции, симпозиуми и обучения, както и 4 семинарни зали, всяка от които разполага с по 80 места.

В Центъра функционират седем научни отдела, в които в момента работят изследователи от 4 континента - Америка (САЩ); Африка (Република Южна Африка); Азия (Индия, Пакистан, Южна Корея), Европа (България, Германия).

Основните области на приложната и фундаменталната изследователска дейност в ЦРСББ са свързани с развитие на растенията, молекулярна физиология на стреса, растителна клетъчна биотехнология, метаболомика, биоинформатика и селекция на зеленчукови култури.

Приложните изследвания в ЦРСББ включват разработване на технологии за подобряване растежа, развитието и устойчивостта към биотичен и абиотичен стрес на стопанско-значими култури, биотехнологично производство на ценни метаболити за козметичната и фармацевтичната индустрия; създаване на нови сортове зеленчукови култури с подобрени хранителна стойност и устойчивост на изменящите се климатични условия.